
La Sibil·la a la Seu

Mn. Teodor Suau

La Seu - 6 gener de 2011

Sres/Srs:

Estic ben segur que tots els presents ens alegrem d'haver vingut a aquesta celebració, commemorativa de la declaració de la nostra Sibil·la com a bé immaterial de la humanitat. I del que es tracta, és d'escoltar la Sibil·la, no de sentir sermons.

Però als qui hem organitzat aquest acte, els canonges del Capítol de la Seu, ens ha semblat important aprofitar l'avinentesa per dir-vos a tots els mallorquins i a tots els qui compartiu l'amor a la nostra terra, que la Seu és ca vostra. Que, tal i com ho han sabut fer els nostres avantpassats, nosaltres també volem que sigui lloc de trobada per a tots aquells i aquelles que senten la crida del misteri. Per tal d'oferir-los les paraules sempre antigues i sempre noves que donen nom al misteri, des de la nostra fe cristiana: el Déu Pare que estima sense límits la humanitat, el Déu. Trinitat.

Per aquest motiu, avui volem cridar la vostra atenció sobre el significat profund del que ara estam compartint. I per això, a les paraules cantades i musicades que l'avior ens ha deixat, hi volem afegir alguns mots que ens parlin d'ara, d'avui. Per evitar que la memòria es perdi en el record, només. I que, una vegada més, seguint la moda, usem i llencem sense més ni pus.

Tres coses impressionen avui, que voldria compartir amb vosaltres.

Vet aquí la primera: la Sibil·la, en la seva voluntat originària, és fruit d'una actitud genial dels nostres avantpassats cristians, en el sentit més ampla de la memòria d'Occident. Quan l'església comença a ser hegemònica, per a bé i per a mal, en la societat,

sent la necessitat de dir el seu missatge de manera comprensible, per aquells a qui vol arribar. I no té por. Segura, en aquells moments, que té alguna cosa interessant per compartir, té el coratge d'anar a cercar en la font de la tradició comuna els mots i els termes que crearan el miracle de la comunicació. Sap de la importància dels texts anteriors que canten el futur, reivindiquen l'esperança i proclamen la necessitat de la pau. Coneix el pes que en la consciència col·lectiva de l'Imperi romà han tingut les paraules considerades profètiques de les Sibils, la Sibilla de Cumes, l'Eritrea, la Tiburtina. I situant-se al seu redós, fa seva l'esperança, modula el desig i diu que la nova religió n'és a la vegada realització, crítica i aprofundiment. A la proposta de l'Imperi, pau per mitjà de victòria, pretén substituir una pau que no vingui de la guerra, sinó de la justícia i de l'amor. És el que cantarà la nostra Sibilla. Que llavors no sempre hagi estat així, com ens diu la història, és el nostre pecat. Tal vegada perquè hem oblidat el coratge dels inicis, i no hem sabut sempre vèncer la por? Una lliçó tant per la nostra societat, en temps de crisi, com per la nostra església. El futur, al cap i a la fi, no s'escriu amb la por. S'escriu amb el coratge de cercar el moment integrador, de la bellesa, de la bondat, de la tendresa.

Segon: quan aquesta història que s'inicia al començament de la església cristiana ha arribat a un dels seus replans, l'edat mitja, i la societat ja és cristiandat, la litúrgia s'allunya cada vegada més de la gent que no sap llegir ni escriure, que són gairebé tots. Aleshores, el geni dels orígens demana el seu lloc al sol i es crea un allau de interpretacions escèniques, de representacions, d'art en definitiva, que apaivagui la set de saber allò que hom els diu que és important per a la seva vida. *Picturae libri laicorum*. La pintura és el llibre dels laics. Podríem afegir: la catequesi de la fe, si no arrela en el cor dels seus destinataris, no és més que ideologia. Vet aquí la importància cabdal d'aprendre la lliçó dels qui crearen aquests espais per a la religiositat del nostre poble. També avui. Perquè ens planteja un repte: qui, avui, diu allò que és important? On ho diu? Com ho diu? A nosaltres ens correspon la creació d'altres tantes mediacions per tal que els valors essencials de la bellesa, de la bondat i de la tendresa no es dissolguin en l'aire com un record, no com una memòria. La Sibilla ens ho pot recordar, mentre l'escoltam. I mentre, podem pensar també què recordaran de nosaltres d'aquí a set cents anys els mallorquina que ens seguiran...

Finalment: per dues vegades, el menys, la Sibilla fou considerada impròpia de la celebració litúrgica. Ens ho acaba de recordar el Sr Francesc Vicens. La raó era el desig de preservar la dignitat del sagrament, en un temps de confusió –si és que hi ha hagut qualche temps que no ho hagi estat de confusió!- i de necessitat d'aclarir coses. Dues vegades fou, gràcies a Déu un fracàs, a la nostra terra. Un bisbe ho prohibia. Un altra bisbe recuperava la tradició. Tal vegada perquè érem una illa aïllada, valgui l'expressió?

Probablement sí. Però ningú ens impedeix el somni de pensar una altra cosa: tal vegada perquè encara érem un poble que estimava allò seu, que sabia discernir? Que sabia fer-se sentir? Que no es doblegava fàcilment a allò que no veia ni creia que hagués de creure? Probablement, un somni. Però el resultat, és aquí. No ens convindria a nosaltres avui, quan la nostra identitat és tan malmesa, recuperar aquesta memòria que la Sibil·la ens ofereix? Pens que sí.

Res més.

Voldria acabar amb un homenatge que tal vegada ens podria passar avui desapercebut, cosa que em semblaria injusta.

Algú ha dit que la Sibil·la és el patrimoni dels nins i de les nines que l'han cantada al llarg dels temps. Voldria afegir: del vicari del poble, de la monja a l'escola, del mestre de poca paga, que amb un harmòniom sovint mig espatllat o amb un orgue de categoria, un any i un altra any, agombolats per la Parròquia, el Convent, la Seu, l'Església, han après, han assajat, han cantat, en temps de bonança i en temps de maror, i que avui nosaltres tornarem sentir. Gràcies a ells. Gràcies a tots els qui estimam lo nostre. Gràcies a una església que en el seu pecat, ha volgut i ha sabut romandre fidel al poble i fidel al seu Senyor.

Moltes gràcies.

Teodoro Suau Puig